№ 191. Wtorek 23. Sierpnia 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

*Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty:** kwartalnie 4 zł.; miesiecznie 1 zł. 40 centów. **Z poczta** kwartalnie 5 zł.; miesiecznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Ofiary na utworzenie korpusu ochotników w obwodzie kołomyjskim (C. d.)

Złożyli: Mojżesz Kramer, dzierzawca propinacyi 10zł.; Selman Reiter. dzierzawca propinacyi w Olejowy Korolówce 10zł.; dzierzawcy propinacyi: Riwka Lagstein w Korniowie 5zł. 25c.; Dawid Witzling w Olechówce 5 zł.; Nussim Sperber w Kunisowcach 10zł.; Hersch Withailer w Kunisowcach 10zł.: Sender Strober w Kopaczyńcach 10zł.; Napoleon Raciborski, właściciel dóbr w Czernelicy 10zł. 50c.: Hersch Wolf, dzierzawca dóbr w Czernelicy 10zł.; Schmul Falik, dzierzawca dóbr w Czernelicy 5zł.: Froim Kupferschmid, dzierzawca propinacyi w Dąbkach 5zł.; Wacław Szumlański, właściciel dóbr Daleszowa 10zł.; Leib Schor, dzierzawca propinacyi w Daleszowie 10zł.; Ignacy Passakas, właściciel dóbr w Kolankach 25zł.; Jochner Berkower, dzierzawca propinacyi w Kolankach 10zł.: Kajetan Teodorowicz, właściciel dóbr w Michalczu 26zł.; Anna Romaszkanowa, właścicielka dóbr w Siemiakowcach 110zł. Właściciele gruntowi w Potoczyskach: Totoko Szlomczuk 15zł. 45c.; Leś Kozła 5zł. 25c.: Jakim Kozła 5zł. 25c.; Dmyter Fedak 5zł. 25c.; Nuchim Besner, dzierzawca propinacyi w Potoczyskach 10zł.; Mojżesz Wolf, dzierzawca propinacyi w Chmielowie 4zł.; gminy: Jasienów polny 15zł. 45c.; Głuszków 10zł. 50c.; Kunisowce 10zł. 50c.; Olejowa Korolówka 10zł. 50c; Siemakowce 10zł.50c.; Dąbki 10zł.: Repużyńce 10zł. 50c.: Czerniatyn 15zł. 15c.: Olejowa Korniów 10zł.: Kolanki 10zł. 50c.; Kopaczyńce 10zł. 40c.; Stryleze 10zł. 50c.; Serafińce 15zł. 45c.; Olchowce 10zł. 50c.; Tyszkowce 15zł. 15c.: Korniów 10zł. 50c.; Czernelica 20zł.; żydowska gmina w Czernelicy 24zł.; chrześciańska gmina Chmielowa 5zł. 25c.; gminy: Horodnica 10zł.; Michalcze 10zł.; Raszków 10zł. 50c.; Okno 10zł. 50c.; Daleszowa 7zł. 5c.; Wierzbowce 10zł. 50c.; Icyk Hofman, dzierzawca dóbr w Serafińcach 15zł. 10c.; Hersch Kupferschmidt, dzierzawca propinacyi w Serafińcach 5zł. 25c.; Jankiel Sperber, dzierzawca propinacyi w Repużyńcach 9zł. 35c.; Nussim Aberbach, dzierzawca propinacyi w Horodnicy 9 zł.; Mordko Falik. właściciel domu w Czernelicy 10zł.: Mordko Żukermann, dzierzawca propinacyi w Siemakowcach 5zł.; Krystyan Liss, r. k. proboszcz w Czernelicy 5zł. 50c.; g. k. proboszczowie: Popiel w Czernelicy 4zł. 20c.; Proskurnicki w Repużyńcach 4zł. 20c.; Teodor Witwicki w Daleszowie 2zł.; Lewicki w Kolankach 1zł. 5c.; Turzański, r. k. proboszcz w Michalczach 4zł. 20c.; Karatnicki, g. k. proboszcz w Siemakowcach 50zł. 25c.; Czepiel, parafialny administrator w Potoczyskach 2zł. 10c.: g. k. proboszczowie: Gliński w Horodnicy 1zł. 35c.; Łukaszewicz w Stryleżu 2zł. 10c.; Stupnicki w Jasienowie polnym 5zł. 25c.; Żukowski w Głuszkowie 5zł. 25c.; Dziubanowski w Serafińcach 1zł. 5c.: Kozakiewicz w Czerniatynie 5zł. 25c.; Andruchowicz w Wierzbowcach 2zł. 10c.; J. Szuchewicz w Tyszkowcach 3zł. 15c.; Julian Szuchewicz w Olejowy Korolówce 3zł. 15c.; Hrehorowicz w Korniowie 3zł. 15c.; Matkowski w Kopaczyńcach 2zł. 10c.; gmina Probabin 5zł.; Franciszek Szczepański, właściciel dóbr w Dąbkach 20zł. Razem 2024zł. 70c. a. w.

Na uposażenie trywialnej szkoły w Mistycach, obwodzie Przemyskim. zapewniono po wieczne czasy następujące składki:

a) gmina Mistyce i mająca należeć do tej szkoły gmina Sanniki ogółowa kwotę rocznie 150 zł. 50 c. w walucie austryackiej jako dotacyę nauczyciela.

b) Na plac budynku szkolnego i na założenie ogrodu, z którego użytkować będzie każdoczesny nauczyciel, część gminnego pastwiska zapisanego pod top. l. 584 w objętości półtora morga przestrzeni.

Następnie obowiazały się rzeczone gminy odstąpiony na szkołę grunt ogrodzić porządnym płotem, wystawić na nim stosowny budynek szkolny wraz z pomieszkaniem nauczyciela, tudzież stajnię i drewutnię. posprawiać potrzebne porządki szkolne, utrzymywać je równie jak budynek szkolny zawsze w dobrym stanie, załatwiać stróżem potrzebna przy szkole posługę, a na opał izby szkolnej dodawać rocznie 300 okłotów słomy.

Rzeczone gminy przeznaczyły dla szkoły także dwa ule pszczół. które razem z przyszłym dobytkiem mają należeć do pierwiastkowego majątku szkoły, a pożytkowanie z nich przysłużać będzie każdoczesnemu nauczycielowi za opędzaniem połączonych z chowem pszczół wydatków.

Okazana temi składkami dążność ku rozszerzeniu nauki ludu podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Rozporządzenie finansowe. — Sprostowanie.)

Wiedeń, 20. sierpnia. *Litogr. koresp. austr.* pisze: O postępowaniu kas i urzędów przy odtrącaniu podatku dochodowego od procentów skarbowych i publicznych obligacyi funduszowych wydano osobne rozporządzenia dekretem ministerstwa finansów z 1go b. m. Według tych przepisów pozostać ma i nadal w mocy obowiązujacej postanowienie §. 2go rozporzadzenia z 4go maja r. b., w moc którego utrzymane będzie 5 procentowe odtrącenie przy obligacyach wystawionych w walucie austryackiej — w 20tej części, przy procentach jednak (pierwotnie lub po przeniesieniu z waluty wiedeńskiej) przechodzących do spłaty w monecie konwencyjnej w ten sposób, że kwota nominalna przypadająca w monecie konwencyjnej przyjdzie do spłaty w walucie austryackiej. Pod tym ostatnim względem należy i to uwzględnić, że krajcary monety konwencyjnej przychodzące w pożyczkach szczególnych zamienić potrzeba na ułamek decymalny reńskiego monety konwencyjnej, a przypadającą ztąd kwotę wypłacać centami. Kwity na otrzymane procenta wystawiać należy zawsze w zupełnej kwocie procentowej bez wszelkiego odtrącania podatku przychodowego.

— Różne niemieckie dzienniki rozgłosiły w najnowszym czasie wiadomość, że według najnowszej cesarskiej uchwały tylko wtedy mogą uzyskać niekatolicy fundacye wojskowe, jakie istnieją dla ubogich sierot po oficerach, wojskowych urzednikach i t. p., jeżeli opiekunowie ich złożą rewers, że aspiranci będą wychowani w religii rzymsko-katolickiej.

Wiadomość ta jest zmyślona; najnowsza „cesarska uchwała“ nie egzystuje, a podana osnowa jej jest właśnie przeciwieństwem tego, co w Austryi istotnie zachowują.

Fundacye prywatne rozdają się ze wszechmiar stosownie do woli fundatora, w edukacyjnych instytutach wojskowych i w zakładach zaopatrzenia znajdują się fundacye dla katolików i fundacye dla protestantów. Ale nadanie miejsc fundacyjnych nie jest przywiązane do potrzeby konfesyi lub wystawienia rewersu.

I tak w roku 1858 było w edukacyjnych zakładach wojskowych 5428 elewów katolickich, 420 protestanckich a 129 nieunickich.

Wyjatek stanowi tylko instytut edukacyjny dla córek oficerskich w Hernals koło Wiednia. gdzie stosownie do woli fundatora Cesarza Józefa II. przyjmują tylko dziewczęta wyznania katolickiego.

— W Insbruku zamknięto 12go b. m. posiedzenia wzmocnionego stanowego wydziału.

Ameryka.

(Doniesienia z Ameryki centralnej.)

Nowy Jork, 30. lipca. W Panamie i na całem międzymorzu panuje wielkie wzburzenie, bo w okręgu Chiriqui, w odkrytych przypadkowo grobach indyjskich znaleziono mnóstwo złotych posążków, wyobrażających bożków i tym podobne rzeczy. Na tę wiadomość rzuciła się spekulacya do kopania i już kilka set ludzi wybrało się w drogę do tych domniemanych katakombów złota. — Według wiadomości z Bogota z 28. czerwca przytłumiono w Santander nowe powstanie. — Sir William G. Ouseley bawił jeszcze w San Jose. — W Ekuador stały rzeczy jak dawniej. Peru uzbraja się, jak słychać, równocześnie na to państwo i na Boliwię.

Hiszpania.

Madryt, 14. sierpnia. Dwór powróci 1. września do Madrytu. Książę i księżna Montpensier przybędą także wkrótce z swą familią do Madrytu, ażeby tu niejaki czas zabawić.

Anglia.

(Moneta zdawkowa. — Wojska do Indyi. — Great Eastern.)

Londyn, 17. sierpnia. Zaproponowano rządowi, ażeby zamiast miedzianych penny i półpenny kazał wybijać zdawkową monetę z *niklu*, gdyż metal ten jest lżejszy a twardszy. Takie monety obiegają już w Szwajcaryi i w Stanach zjednoczonych, a teraz mają być zaprowadzone także w Belgii.

— Z Portsmouthu piszą, że część floty odpłynie temi dniami na Kanał, gdzie będzie krążyć dla ćwiczenia.

— Wyszedł wczoraj rozkaz mieć w pogotowiu transportowe okręta do przesyłki wojska do Indyi; do Kalkuty ma odejść 2811, do Bombaju 1080, do Madrasu 445, a do Kurachee 340, razem zatem nie licząc w to oficerów 4586 ludzi, a to na miejsce wojska wschodnio-indyjskiej kompanii, które zażądało dymisyi. Transport ten odpłynąć ma z Gravesend między 20. a 30. bieżącego miesiąca. Odkąd znów zaprowadzono karać dezerterów chłostą, nie upływa ani jeden poniedziałek, (żołnierze nazywają go „czarny poniedziałek“), by nie przychodziło w wielkich koszarach w Wolwichu do kilka takich exekucyi. Dezertery, a po największej części rekruci, którzy z naręcznem dezertują, dostają po 50 plag, i prócz tego idą na 50 do 100 dni ciężkiego więzienia. Czy tym sposobem zapobieże się dezercyi, okaże przyszłość; dotąd jednak nie sprawdza się oczekiwanie.

— Ukończono teraz wewnętrzne urządzenie statku „Great Eastern“ czyli „Leviathana“, i codziennie tysiące ciekawych zwiedza ten okręt olbrzymi. Słychać, że już dnia 22go b. m. opuści Tamizę, a najpierw odpłynie do Cherbourga i Portlandu. Wówczas dopiero uchwalą ostatecznie co do przyszłych regularnych podróży tym okrętem.

Francya.

(Dekret amnestyi. — Wypadki dzienne. — Fortyfikowanie wybrzeży.)

Paryż, 17. sierpnia. Cesarski dekret amnestyi jest dosłownie następujący: „My Napoleon z Bożej łaski i woli narodu Cesarz Francuzów, uchwaliliśmy i uchwalamy co następuje: Art. I. Przyzwolona jest powszechna i zupełna amnestya (*Amnestie pleine et entière)* wszystkim, którzy skazani byli za polityczne zbrodnie i przestępstwa, lub podlegali ustawie bezpieczeństwa publicznego. Art. II. Nasz kanclerz minister sprawiedliwości i Nasz minister spraw wewnętrznych mają polecenie wykonać ten dekret. Dan w pałacu Tuileryów, 16. sierpnia 1859. *Napoleon*.“

— *Journal des Debats* zawiera długi artykuł o uzbrojeniach morskich Anglii i Francyi. Chwali Anglików, że się otrzęśli, chociaż nie zupełnie pozbyli obawy inwazyi. Ze strony Francyi nastąpiło wszystko, nawet redukcya siły lądowej i morskiej, aby tej obawie położyć koniec. Jeśliby więc angielska prasa jeszcze raz wznieciła postrachy inwazyi, tedy przynajmniej francuski rząd nie byłby za to odpowiedzialny. W ciągu rozprawy, porównywając sytuacyę Anglii i jej kolonii, z sytuacyą Francyi, utrzymuje *Journal des Debats*, że Francya wcale nie jest w tak pomyślnem położeniu, i że do swej obrony potrzebuje daleko większych sił zbrojnych, niż Anglia. I Francya ma kolonie i chce je utrzymać jak Anglia swoje. Dlatego bez niedowierzania i zazdrości, niechaj się Anglia pogodzi z tą myślą, że Francya znowu będzie, w czem nie powinna była nigdy ustawać: wielkiem mocarstwem morskiem. Równowaga potęgi wielkich państw jest przecież najdoskonalszą gwarancyą ich zachowania się ku sobie. Dlaczegoż ma istnieć zawiść i zazdrość między Anglią i Francyą?

„Więcej niż kiedykolwiek potrzebuje Europa w tej chwili spokojnej interwencyi naszej. Ażeby spokój znaleźć w trwałych stosunkach, potrzeba szczerego i silnego porozumienia między Anglią i Francyą; one jedne w swem połączeniu są dość silne, ażeby być sprawiedliwemi. A gdy spojrzymy dalej, tedy cały świat wzywa nas do pokoju i zgody. Każdego dnia przychyla się zachód coraz bardziej ku wschodowi. Na czele tego niepowstrzymanego ruchu otwiera się dla Francyi i Anglii horyzont nieograniczony. Nie ma dla nas obawy spotkać się na tych polach przyszłości. Indye wschodnie wymagają jeszcze na długo całej zręczności i uwagi Anglii. Dlaczegoż chciałaby Anglia utracić przychylność Francyi? Jeśli musimy walczyć koniecznie walczmyż przynajmniej dla pożytku cywilizacyi i ludzkości.... Bogu dzięki, jest dość miejsca pod słońcem dla was, dla nas i dla innych także.“

— Paryska korespondencya w dzienniku belgijskim donosi: „W tej chwili pracują usilnie wzmocnić stan obronny naszych wybrzeży. Wzdłuż Kanału zaprowadzają znowu straże nadbrzeżne i na wszystkich wybrzeżach ustawiają w regularnych odstępach baterye; wznoszą nawet kilka nowych i wymieniają miasto Fecamp jako widownię nowych robót w tym względzie. Zakładają tam bardzo wielką bateryę u podnóża góry, gdzie właśnie jest kasyno, a drugą zakładają na wierzchołku tej góry, podczas gdy trzecia ma bronić zachodniej kończyny portu i pracują nad ustawieniem tej baterye, która przed samym portem stoi. Słychać, że podobne roboty wszędzie przedsiębiorą.“

Inny korespondent mówi w tym samym przedmiocie:

„Z nadzwyczajną gorliwością biorą się do uzbrojenia we wszystkich portach i arsenałach. Nietylko zatrzymują wszystko, co zamówiono przed wojną i podczas wojny, lecz nawet powiększają. Budowy okrętowe dla marynarki cesarskiej zatrudniają prawie wyłącznie robotników po wszystkich warstatach prywatnych. Łodzie kanonierskie, które powróciły z morza adryatyckiego, nie będą rozbrojone według wydanego niedawno rozporządzenia ministerstwa marynarki. Wiceadmirał Romain Desfossés, który był powołany do Cesarza, powrócił do Tulonu, aby na pokładzie okrętu „Bretagne“ objąć znowu swoją komendę.“

Włochy.

(Przekop góry Cenis. — Pożyczka parmeńska. — Wiadomości bieżące.)

Turyn, 12. sierpnia. Mylą się co utrzymują, że teraz nie pracują już nad przekopaniem góry Cenis. Przeciwnie, mogę powiedzieć, — pisze korespondent — że wojenne wypadki wcale nie odwróciły uwagi towarzystwa kolei Wiktora Emanuela od robót przekopania Mont-Cenis, co jak się zdaje będzie największem przedsiębiorstwem bieżącego stulecia. P. Sommeilles, który objął budowę maszyn w swojej fabryce w Seraing w Belgii, ustawił już te, które mają być użyte na stronie włoskiej; inne zaś do przekopywania od strony Sabaudyi w krótce zostaną przesłane na miejsce swojego przeznaczenia. P. Sommeilles zaprosił najznakomitszych inżenierów Francyi pp. Lechatellier, Bommard Sauvage i t. d. na próbę temi maszynami przed odesłaniem na przeznaczone miejsca. Ażeby mieć wyobrażenie o wielkości tych maszyn dodaje korespondent, każda z nich waży 2,000.000 funtów.

Parma, 12. sierpnia. *Gazzetta di Parma* ogłasza dekret względem zaciągnięcia pożyczki 2.400.000 franków na 5% od dnia 1. lipca 1859 r., a spłacalnej od 1860 r. w 25 latach. Pożyczka będzie wydawana na 90 a subskrybowanie ustaje z dniem 25go września.

— Dyrektor Chiesi w Modenie na czele rewolucyjnego ministerstwa sprawiedliwości wzywa wysokie duchowieństwo krajowe do odprawienia nabożeństwa uroczystego z powodu nakazanego na dzień 16. przez dyktatora Farini otworzenia takzwanego zgromadzenia narodowego.

Do miasta Modeny zjechali już deputowani toskańscy. Upewniają, że Parma połączy się z Modeną pod dyktaturą Farini'ego. Słychać też o blizkiem zawarciu odpornego (i zaczepnego) przymierza między Parmą, Modeną i Florencyą.

Niemce.

(Wiadomości bieżące. — Fortyfikacye w Królewcu. — Raport pruski w sprawie buntu frankfurtskiego.)

Gazeta pruska zaprzecza wiadomości, że nadprezydenci wezwani są dać swoje zdanie względem wniosku szkolnej ustawy, która zamierza odłączyć kościoł od szkoły. Nadprezydenci wezwani są tylko dać swe zdanie względem najstosowniejszego uregulowania wątpliwej często kwestyi co do powinności utrzymywania szkół elementarnych. Nateraz nie jest w zamiarze rządu przedłożyć powszechną ustawę nauki publicznej.

Królewiec, 10go sierpnia. *Königsb. Ztg.* pisze: Po zawartym pokoju nadszedł do tutejszej budowniczej dyrekcyi fortecznej rozkaz wstrzymać nakazane prowizorycznie roboty fortyfikacyjne i prowadzić dalej tylko konieczne budowle. Rozkaz ten odwołano temi dniami i nakazano rozpocząć znowu wszystkie roboty fortyfikacyjne z nadzwyczajnym pospiechem. Przy budowie fortecznej jest obecnie, z wyjątkiem wojska 5306 robotników zatrudnionych.

Frankfurt, 15. sierpnia. O zajściach wojskowych w Frankfurcie, opowiada pruski raport: Dnia 15. b. m. o 9. godzinie wieczorem przyszło na ulicy do małoznaczącej kłótni między żołnierzami; patrol jednak wkrótce przywrócił pokój. Groźniejsze spory rozpoczęły się dnia 6. wieczorem na trzech osobnych ulicach między żołnierzami załogi. Ranionych było przytem 13. ludzi, kilku z tych ranili żołnierze patroli. W skutek tych gwałtów wydała nadkomenda wojskowa stosowne rozporządzenia, t. j. na każdy oddział wojska wyznaczono osobne okręgi do przechadzki, zakazano żołnierzom chodzić tłumem, a nakazano wcześniejszy capstrzyk, po którym nie wolno było żołnierzom opuszczać koszary. Pomimo tego ponowiły się dnia 7. po południu między żołnierzami na rozmaitych punktach miasta zatargi z większą niż przedtem zaciętością. W tym dniu było 8 żołnierzy ranionych. Oficerowie garnizonu przybyli niezwłocznie na miejsca sporów i odesłaniem żołnierzy do koszar przywrócili pokój. Nadkomenda wojskowa wydała rozkaz powszechnie wszystkich skonsygnować. Ale dnia 8. około południa opuściła część batalionu frankfurtskiej piechoty swoje koszary, udała się do Sachsenhausen do koszar bawarskiego batalionu z wezwaniem połączyć się z nimi. Usiłowaniom komendanta i oficerów bawarskiego batalionu powiodło się przywieść frankfurtskich żołnierzy do posłuszeństwa i odesłać do koszar. Konsygnowanie odwołane zostało po trzech dniach i odtąd pokój niezostał zakłócony. W ogóle jest 25 żołnierzy rannych, z tych 2 niebezpiecznie; nikt jednak nie był zabity, żaden żołnierz nie umarł z odniesionych ran i żadne nie zagraża niebezpieczeństwo. Śledztwo poruczono komisyi utworzonej z oficerów rozmaitych kontyngensów. Po ukończeniu śledztwa oddani zostaną winni do ukarania.

Rosya.

(Pełnoletność następcy tronu. — Wiadomości bieżące.)

Petersburg, 10. sierpnia. Przedwczoraj obchodzono bardzo świetnie rocznicę urodzin panującej Cesarzowy. Jeszcze większe festyny zapowiedziane są na przyszły miesiąc. Urodzony w roku 1843 Wielki książę, następca tronu zostanie 20. września pełnole-

tnim; wypadek ten obchodzić będą tutaj z wielką uroczystością. Już teraz czynią stosowne przygotowania. Mianowicie zdaje się, że iluminacya będzie bardzo wspaniała, gdyż dekorator Cesarza Francuzów, Gaudillot, został umyślnie tu powołany. — Wczorajsza *Gazeta senacka* ogłasza statut moskiewsko-saratowskiej kolei żelaznej. W Moskwie zawiązało się towarzystwo do założenia publicznych praczkarni; na uzbieranie kapitału wydaje towarzystwo 10.000 akcyi po 25 rubli. — W Rydze poświęcono przeszłej niedzieli nowo zbudowany kościoł anglikański.

(Nota księcia Gorczakowa.)

Na propozycye p. Schleinitz'a względem ułatwienia pośrednictwa wydał książe Gorczakow notę następującą:

Petersburg, 26. czerwca 1859.

Panie Baronie!

P. Bismark przesłał nam propozycye gabinetu berlińskiego względem wspólnego pośrednictwa Rosyi, Anglii i Prus, które ma przywrócić zerwane negocyacye między mocarstwami teraz wojującemi i położyć koniec walce przejmującej Europę tak wielką obawą. Sposób w tej mierze podany przez rząd pruski wyjaśniono w załączonej tu w odpisie depeszy barona Schleinitz'a do p. Bismark. J. M. Cesarz przyjął to oznajmienie gabinetu berlińskiego szczerze i życzliwie. Zgadza się bowiem chęć gabinetu rzeczonego z tem życzeniem, jakie Najjaśniejszy Pan żywił już od czasu rozpoczęcia zawikłań teraźniejszych, by porozumieć się z mocarstwami niemającemi tak jak i Rosya żadnego udziału w wojnie, lecz pragnącemi jej skrócenia i ścieśnienia, i tym sposobem przywrócić Europie dobrodziejstwa pokoju. A że rząd pruski przesłał równobrzmiącą notę i gabinetowi londyńskiemu, tedy dostojny Pan nasz spodziewa się, jako rząd angielski przystąpi tem chętniej do sprawy tak wielce Europę obchodzącej, zwłaszcza że według tego, co nam rząd francuski oświadczył, są wszelkie widoki pomyślnego załatwienia tej sprawy. Czem bardziej sobie tego życzymy, tem większą też upatrujemy potrzebę przygotowania się do tej czynności za pomocą dokładnego rozpoznania środków. Upraszam więc W. Excel. z rozkazu najdostojniejszego Pana naszego oznajmić p. baronowi Schleinitz zgodę naszą na przedłożoną nam propozycyę, lecz przy tem przedłożyć mu z wszelką szczerością i te uwagi, jakie się nam przy tej sposobności nastręczają. Potąd wiadoma nam wprawdzie ta życzliwość, z jaką by rząd francuski przyjął wniosek pośrednictwa trzech mocarstw względem sprowadzenia pokoju, lecz natomiast nie wiemy nic wcale o życzeniach w tej mierze rządu austryackiego. Jeśliby się przeto trzy mocarstwa neutralne zgodziły co do zamierzonego pośrednictwa, natenczas należałoby spowodować mocarstwa wojujące do uznania tej zasady i do oświadczenia się względem punktów przedugodnych. Jakoż dopiero wtenczas mogłyby trzy dwory powziąć dalsze swe postanowienia i po dostatecznem zainformowaniu się przystąpić do wspólnego pośredniczenia. Ztąd przyszłoby do zwołania kongresu, któryby zajął się reorganizacyą Włoch ze względem na równowagę europejską i na widoki porządku społeczeńskiego. Taki jedynie sposób postępowania zdaje się nam być praktyczny i odpowiedni rozjemczej i bezstronnej właściwości posłannictwa przypadającego przy teraźniejszym składzie rzeczy wielkim mocarstwom neutralnym. Uwagi te wynikają z przeświadczenia naszego i życzenia, by wniesione przez gabinet berliński pośrednictwo wspólne mogło mieć pożądane powodzenie. Dostojny Pan nasz życzy sobie tego szczerze: niemniej pragnie Najjaśniejszy Pan dążyć wspólnie z Jego królewicz. Mością wspólnym torem odpowiadającym zupełnie podaniom stałej przyjaźni między Rosyą i Prusami, i który mając pokój na względzie tak ważny dla powszechnych widoków europejskich. Chciej W. Excelencya wyrazić baronowi Schleinitz zapewnienie szczerej i uprzejmej życzliwości naszej.

Do p. barona Budberga. *Gorczakow.*

Księstwa Naddunajskie.

(Skupczyna zapowiedziana. - Sprostowanie pogłosek.)

Temi dniami rozpisane zostaną w Serbii wybory do nowej Skupczyny, która ma być zagajoną dnia 8. (20.) września, jednak, gdzie będzie obradować, czy w Belgradzie albo w Kragujewaczu, dotąd niewiadomo.

Do *Temesr. Ztg.* piszą z Belgradu:

„Poczuwamy się do obowiązku ogłosić raz nazawsze za fałsz złośliwe oszczerstwa w dzienniku *Nord:* jakoby Basza Belgradu wyzwał wyraźnie serbski rząd, że na około miasta wznosić kazał fortyfikacye, że serbskim władzom przeszkadza w wykonywaniu swoich powinności i t. d. Owe towarzystwo zagraniczne, któremu Basza plac należący do okręgu twierdzy miał odstąpić jest c. k. uprzyw. austr. towarzystwo parowej żeglugi, które ten plac nad brzegiem Sawy używa do wyladowania, nie odstąpił placu, ale go wyznaczył; czyli zaś przez to organizuje i popiera się przemytnictwo w Serbii, niechaj wyjaśni nam *Nord.* Kto jak my zna łagodność charakteru gubernatora i komendanta tej twierdzy Osman Baszy, niezawodnie nam przyzna, że Basza nienależy do rzędu ludzi co wywołują niepokoje, owszem przeciwnie, że co do zasady pojednawczej jest godnym zastępcą swojego Pana i władcy."

Turcya.

(Rozruchy na Krecie. — Doniesienia z Bagdadu.)

Konstantynopol, 6. sierpnia. Na wyspie Kreta wybuchło nowe powstanie Greków, na zwierzchność i wszystkich Turków. Dzisiejsza *Presse d'Orient* podaje o tem bliższe szczegóły, co także potwierdzili konzulowie angielski i francuski w Kaney jako świadkowie. Wypadek miał być taki: Dzierżawca danin wybrał należytości, ale nietylko że je nieodwiózł, ale nawet nie stawił się na kilkakrotne wezwanie. Gubernator posłał po niego 6 żandarmów, lecz poborca podatków stawił im z swoimi sprzymierzeńcami opór. Żandarmi musieli uciekać, ale w drodze dopędziła ich zgraja Greków, i przyszło do bójki. Z każdej strony poległo po dwóch ludzi; pozostałych zaś czterech rannych żandarmów pojmali Grecy, zamordowali i spalili.

Pera, 3. sierpnia. Z Bagdadu nadeszły nowe wiadomości o działaniach Omera Baszy. Pokój panował zupełny. Na chwilę sądzono, że Szach Persyi gotuje wyprawę, gdy we 30.000 ludzi zbliżał się do tutejszej granicy, to spowodowało Serdara poczynić przygotowania od odporu. Ruszył zatem we 3 bataliony strzelców, 2 bataliony piechoty, 8 dział i 1 szwadronu jazdy ku końcu czerwca w pochód do Solejmanich na Persów i na niektóre buntownicze plemiona Kurdów. Zdaje się jednak, że powodem tych ruchów była potrzeba szukać dla wojska chłodniejszego stanowiska niż Bagdad, gdzie termometer w cieniu do 40 stopni R. pokazywał.

Azya.

(Przywrócenie pokoju w Indyach. – Doniesienia z Chin i Japonii.)

Kalkuta, 5. lipca. Jeneralny gubernator wschodnich Indyi rozporządził, ażeby dnia 28. lipca odprawiono wszędzie dziękczynne nabożeństwo za przywrócenie pokoju w wschodnich Indyach.

— Według najnowszych wiadomości z Japonii, zaszła tam zmiana ministrów.

Dnia 9. maja zawinął do portu w Nangasaki chiński parostatek „Confucius." dla zawiązania traktatu między Japonią a Chinami; gubernator w Nangasaki jednak nie przyjął żadnych propozycyi a nawet nie uznał chińskiej bandery, i parostatek opuścił port już dnia 14. maja.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wenecya, 18. sierpnia. Wczoraj spalono w gmachu menniczym sumę 10 milionów zł. w banknotach (Vagle), złożonych na pożyczkę.

Fiume, 19. sierpnia. *Eco di Fiume* miał otrzymać pewną wiadomość, że rząd francuski niechce wydać okręta, które skondemnował już sąd zdobyczy morskich.

Berna, 19. sierpnia. Z Neapolu donoszą: Wszystkie pułki szwajcarskie są formalnie rozwiązane; przekształcenie ich na bataliony strzelców nienastąpiło.

Zuryk, 20. sierpnia. Donoszą z pewnością, że konferencye wprawdzie potrwają dłuższy czas jeszcze, ale uregulowanie stosunków granicznych i długu lombardzkiego skończy się już za kilka dni. Dziś w południe miał Bourqueney konferencyę z pełnomocnikami sardyńskimi.

Modena, 19. sierpnia. Rewolucyjne zgromadzenie narodowe postanowiło wziąć pod rozwagę wniosek margrabi Fontanelli, ażeby ogłoszono, że prawowita dynastya Este postradała swoje prawa do tronu, a Austrya prawa spadkobierstwa.

Berlin, 20. sierpnia. Król miał znowu noc spokojną, ale stan zdrowia niezmienił się od wczoraj.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 22. sierpnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: mec pszenicy (82 ℔) 2 zł. 85 c.; żyta (75 ℔) 1 zł. 64 c.; owsa (50 ℔) 1 zł. 6 c.; hreczki 1 zł. 91 c.; soczewicy 1 zł. 56 c.; ziemniaków 62 c.; — cetnar siana 1 zł. 16 c.; okłotów $52\frac{1}{2}$ c.; — sąg drzewa bukowego 9 zł. 75 c., sosnowego 8 zł. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22 sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Komorowski Adam, z Konotop. — Czerniawski Karol, dr. medycyny, z Wołynia. — Petrowicz Ksaw., z Wołostkowa. — Hr. Wodzicki Kaź., z Olejowa. — Tarnawski Marcin, i Rudnicki Edmund, z Krakowa.

Hotel europejski: Br. Romaszkan Mikołaj, z Wiednia.

Hotel Langa: Hr. Rzyszczewski Józef, z Wiednia. — Hr. Rozwadowski Rysz., z Stanisławowa. — Atlas Jakób, dr. medycyny, z Tarnopola.

Hotel angielski: Szczepański Tad., z Czajkowiec. — Szersznik Karol, c. k. sekretarz obwodowy, z Złoczowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. sierpnia.

PP. Hr. Baworowski Wacław, do Koltowa. — Obertyński Leopold, do Stronibab. — Morawski Konst., do Pohorzec. — Prawecki Eust., do Ostrowa. — Lukianów Jakób, ces. ros. radca dworu, do Żytomirza. — Ośmiałowski Szym., do Janczyna.

T E A T R.

Dziś opera niem. „**Lucia di Lammemoor.**"

Spostrzeżenia meteoro'ógiczne we Lwowie.

Dnia 20. i 21. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	328.04	+ 15.4°	88.2	połud.-zach.	sł.	pogoda
2. god. po poł.	327.69	+ 24.6°	49.8	połud.-wsch.	„	pochmurno
10 god. wiecz.	327.36	+ 17.7°	76.4	południ.	„	pogoda
7. god. zrana	326.63	+ 17.0°	68.7	południ.	sł.	pogoda
2. god. po poł.	325.50	+ 24.0°	35.1	„	mier.	pochmurno
10. god. wiecz.	324.40	+ 17.3°	75.1	„	sł.	„

Kurs lwowski.

Dnia 22 sierpnia.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	48	5	55
Dukat cesarski	„ „	5	55	5	61
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	39	9	56
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	82	1	88
Talar pruski	„ „	1	75	1	80
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	75	82	63
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	63	74	50
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	77	35	78	35

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 22. sierpnia

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 73.70 Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 73.60; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.— ; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł — —; po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu — —; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 891 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 213 —; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty — —; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 101.40. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. południ. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 118.25. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 57½, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 20. sierpnia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł. . . .	69.50	70 —
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	79.—	79.10
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	73.75	74 —
dtto. „ 4½% za 100 zł.	65.75	66.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	295.—	300.—
„ 1839 „ 100 „	118.—	118.50
„ 1854 „ 100 „	109.—	109.50
Renty Como po 42 lir. austr.	14.75	15.75

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	94.—	95.—
Węgier	73.—	74.—
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	72.—	72.50
Galicyi	72.50	73.—
Bukowiny	71.—	71.50
Siedmiogrodu	71.—	72 —
innych krajów koronnych . . .	82.—	92.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	894.—	896.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr . .	214.50	214.60
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	552.—	554.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1820 —	1825
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr. . .	260.—	260.50
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty .	142.50	143.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	140.—	141.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	117.50	118.50
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	475.—	477.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	250.—	260.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	97.50	98.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	94.—	94.50
	przeznaczone do losowania po 100 zł. . .	85.—	86.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.50	100.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	82.50	83 —

Losy.

	pien.	towar
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	95.75	96.—
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	103.—	103.50
Esterhazego 40 zł. m. k.	81.—	82.—
Salma 40 „ „	39.75	40.25
Palffiego 40 „ „	38.25	38.75
Clarego 40 „ „	35.75	36.25
St. Genois 40 „ „	35.75	36.25
Windischgrätza 20 „ „	24.50	25.—
Waldsteina 20 „ „	25.50	26.—
Keglevicha 10 „ „	14.50	15.—

Na 3 miesiące.

	pien.	towar
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	100.50	101.—
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	101.—	101.25
Hamburg za 100 marko banko 2¾% .	88.50	88.75
Londyn za 100 funtów szterl. 3% . .	117.75	118 —
Paryż, za 100 franków 3%	46.60	46.70

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	56 cen.	5 zł.	58 cen.
Korona	16 „	15 „	16 „	18 „
Napoleondor	9 „	40 „	9 „	42 „
Rosyjski imperyał . .	9 „	60 „	9 „	62 „

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) Od 1. do 15. sierpnia skazała c. k. dyrekcya policyi jako zwierzchność karna na karę pieniężną z przeznaczeniem tych kwot pieniężnych dla miejscowego funduszu ubogich następujących szynkarzy za znieważenie świętości dnia niedzielnego: Karola S., Michała W., Jana D., Franciszka G., Mojżesza R., Józefa A., Szczepana N. i Mojżesza S.; tudzież za przekroczenie przepisów meldunkowych: Baltazara L., Szymona i Józefa F.; za spóźnione zamknięcie szynku Edwarda S., a za nieupoważnione dawanie noclegu szynkarzy: Karola R. i Nachmana K.

1. Dnia 8. sierpnia o godzinie 11. przed południem wszczął sie pożar w piwnicy domu pod nr. 368²/₄, który przytłumiono jednak zatkaniem wszystkich otworów piwnicznych. Ogień ten powstał z nieostrożności syna pewnego kupca, Benjamina R., który zapaliwszy świecę rzucił tlejącą jeszcze zapałkę na leżącą tam słomę.

2. W domu nr. 98 miasto zapaliło się w kominie dnia 10. sierpnia o godzinie 12tej w południe, a w domu pod nr. 209 m dnia 12. sierpnia o godzinie 2giej po południu, tudzież w domu nr. 112 m. dnia 13. sierpnia o 6½ godzinie zrana, lecz ogień ten przytłumiono natychmiast bez żadnej straty.

3. Ettel M. żydówka, służąca mająca około lat 20 umarła nagle dnia 11. sierpnia w pomieszkaniu żydówki Szewe B. po spędzeniu płodu. Siostrę jej Dworę i rzeczoną Szewę B. oddano jako współwinnych tej zbrodni c. k. karnemu sądowi krajowemu.

4. Właścicielowi domu Franciszkowi W. skradziono dnia 13. sierpnia r. b. z kuchni niezamkniętej srebra stołowe wartości 40 zł. w. a. przez nieznajomego złoczyńcę. Po starannem wywiedzeniu sie powiodło się jednak przytrzymać pewną żydówkę podejrzana o te kradzież, która sie też poźniej przyznała w sądzie do tej kradzieży. i przytem zeznała, że dniem wprzód przybyła z Brodów w towarzystwie żyda Abrahama F. jedynie w zamiarze kradzieży. Służbowi policyjni wyszukali natychmiast Abrahama F., na którym poznano suknie skradzione także tegoż samego dnia woźnemu Franciszkowi B. Przytrzymany przyznał się do tej kradzieży, i tak jego jak i żydówkę rzeczoną odstawiono sądowi przynależnemu.

(Pożar.) W Brzozdowcach, w obwodzie brzeżańskim, wszczał się ogień 14. b. m. w próżnej stajni dworskiej i szerzył się tak gwałtownie, że w krótkim czasie ogarnął cztery sąsiednich domów żydowskich. Dla nadzwyczajnej posuchy stawał się wszelki ratunek bezskutecznym, a przytem roznosił wiatr tlejące gonty i słomę tak daleko na wszystkie strony, że niebawem wybuchnął pożar na trzech rozmaitych punktach. Po upływie 3 godzin zgorzało 8 żydowskich i 10 chrześciańskich domów z wszystkiemi budynkami gospodarskiemi i zapasem zboża; nadto pomieszkanie leśniczego z oficynami, dom dworski w mieście, eraryalne pomieszkanie oficerskie i nakoniec wszystkie budynki gospodarskie i zapasy zboża rz. k. plebana. Nieszczęście to przypisują nieostrożności żebraka, który zwykle nocował w próżnej stajni dworskiej.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.